

PKK intézkedési terv a minőségértékelés eredményei alapján

1. A 2010. évi hallgatói elégedettségmérés nyomán készült és a képzési szakokra vonatkozó diagramok első közelítésben differenciált, ám elfogadható képet adnak a PKK három alapképzési szakjáról, illetve két Fsz képzéséről. A mennyiségi értékelés folytatásaként a képzésért, szakért felelős oktató kollégát kértem fel szöveges értelmezésre és a javaslatok összefoglalására. Ezeket a jelentéseket beépítettük a kar minőségirányítási tervzetébe. Itt kell megjegyezni, hogy a főiskola minőségirányítási felelőse által készített összefoglaló – amelyet hivatalosan nem kaptunk kézhez – egyoldalú és döntően az Fsz képzésekre hivatkozó képet rajzolt a karon folyó képzésekről.

2. Az oktatásra vonatkozó kari összesítésben (diagramok és táblázatok készültek) a mutatók kedvezőek, hallgatói elégedettségről tanúskodnak. A személyre szóló megítélésben természetesen vannak eltérések, amelyek egyrészt az oktatói habitusnak, másrészt viszont a válaszadó hallgatók eltérő létszámának és összetételének tulajdoníthatók. A személyes vonatkozású adatokat a közvetlen munkahelyi vezetővel tekintjük át és ez után kap a kolléga/nő jelzést a munkájának megítéléséről.

3. A PKK tanárképzésre kiterjedő karközi együttműködése szellemében a tanári szakképzettségek csoportjaiból beérkezett hallgatói vélemények statisztikai összesítését a PKK minőségirányítási felelősének vezetésével a kar munkatársai és hallgatói elvégezték. A szakképzettség felelősök a saját hallgatóikra vonatkozó adatokat megkapták. A szakképzettség felelősök (9) összegzése és javaslata a héten beérkezett a PKK titkárságára. Ezekre támaszkodva a következő helyzetkép (3.1., 3.2., 3.3.) vázolható a hallgatói véleményekről és a felelősök értelmezéséről.

3.1. A BTMK diszciplináris illetékességéhez tartozó szakképzettségek közül a magyar, az ének-zene és a vizuális és környezetkultúra tanári szakképzettség felelőse elégedett az oktatás színvonalát értékelő hallgatói válaszokkal, ami indokolt, hiszen 78, 55 és 53 %-ban magas színvonalról nyilatkoztak a válaszadók. A történelemtanári szakképzettség felelőse erre a mutatóra nem reflektált. Az összes válaszadó tanár szakos hallgató (223 fő) átlagában a magas szintű oktatás értéke: 66,8%.

Az oktatók kiemelkedő felkészültségére vonatkozó hallgatói elégedettség mutatói 80% fölöttiek. Az összes megkérdezett átlaga kiemelkedő: 78,9%.

Hasonlóan kedvezőek a 6 fokú skálán a tanár-diák viszony megítélésére vonatkozó mutatók. A tantervre és a követelményekre vonatkozó vélemények a korábbi mutatóknál nagyobb szóródást mutatnak. Leginkább az elméleti és gyakorlati tárgyak arányára nézve oszlanak meg a vélemények. A hallgatók és a szakképzettségi felelősök is érzékelik az interaktív tanulási helyzetek szűkebb lehetőségeit a képzésben, főleg a történelemtanári programban.

Az iskolai gyakorlatokra nézve a hallgatói vélemények kedvezőek.

A követelmények megítélésében vannak eltérések, ezek azonban jórészt szakmaspecifikusak, illetve a képzés sűrített jellegével hozhatók kapcsolatba. A két félévre sűrített képzés esetében különösen.

Az infrastrukturális ellátottság kérdésében ezeken a szakképzettségi területeken nincsenek lényeges hiányok az adatfelvétel és az értékelés tanúsága szerint. Az oktatási fegyelem, illetve konkrét szakmai tartalmi megfelelésség kérdésében nem érkezett negatív visszajelzés.

3.2. A TTIK diszciplináris illetékességéhez tartozó szakképzettségek közül a fizika, matematika és a környezettan tanári szakképzettség felelőse küldött összegzést és javaslatokat. A meglehetősen szikár jelentések kevésbé térnek ki a százalékos és skála értékek

részleteire. Úgy ítélik meg, hogy a hallgatói kikérdezés eredményei elégedettségről tanúskodnak.

Ahol ettől eltérő adattal találkoztak, ott pl. matematika tárgyak elmélet-gyakorlat arányán már változtattak.

Az összegzésekből az is kitűnik, hogy az intézményi mérésen túl saját hallgatói értékelési rendszerrel, adatfelvételi szisztémával is rendelkeznek a fizika szakképzettség esetében.

3.3. A PKK két tanári szakképzettségének (pedagógiatanár, inkluzív nevelés tanára) esetében a válaszadók aránya magas volt és a főbb mutatókban egyértelműen kedvező képet rajzolnak ki a válaszok.

Örvendetes, hogy a hallgatói elégedettség kiemelkedőnek minősül az oktatás színvonalára, a tantervi struktúrára, az oktatók szakmai felkészültségére vonatkozóan mindkét szakképzettség esetében. A pedagógiatanár szakos hallgatók kiemelik a szakmai gyakorlat és a mentorokkal való együttműködés magas minőségét, ami a körütekintő, az egyéni érdekeket (lakóhely és gyakorlati hely közelsége) előtérbe állító, a mentorokkal egyéni konzultációkat, hospitálások beiktatását felvállaló komoly szervezési háttérrel bíró szakmódszertani munkának tulajdonítható.

Az oktatók hallgatók viszonya elégedettséget tükröz, a kölcsönös tisztelet és a segítségnyújtás, konzultációs lehetőségek vonatkozásában 6 fokú skálán 5,8 és 5-re értékelték. A tantervi hálóban megjelenő elmélet-gyakorlat arány kérdésében szóródnak a vélemények: az inkluzív nevelésről véleményt formálók 31%-a tartja az elmélet arányát túl magasnak, 61% viszont úgy vélekedik, hogy a mesterképzés főképpen a hallgatók tudásának a gyakorlatba ültetését segíti elő. A példa jól mutatja, milyen kockázatos egy-egy kérdés alapján ítélni egy program „gyakorlatorientált, gyakorlatias vagy éppen a gyakorlatban jól használható tudást közvetítő jellege” fölött.

A pedagógia-tanárok igénylik a kooperációt elősegítő tanulási formák gyakoribb alkalmazását.

Az oktatási fegyelemmel kapcsolatban nem merültek fel panaszok. Az ellenőrzés hatékonysága érdekében a kar valamennyi egységének irodájában vezetnek változásjelentő füzetet, amelyben követhetők az óracserék, külső gyakorlatok, tömbösítések, pótló foglalkozások.

A tanárképzés hallgatói az infrastrukturális feltételekkel elégedettek. Ebben nyilvánvaló szerepet játszik az is, hogy sikerült birtokba venni és felszerelni a kar rendelkezésére bocsátott két tantermet (B 125, 128). A kiscsoportos foglalkozások számára is a korábbinál méltóbb elhelyezést biztosít a főiskola.

4. Intézkedések és megjegyzések a minőségértékelés tapasztalatai alapján

- A PKK a sokrétű és több szintű képzések tantárgyfelosztásában határozott preferenciákat érvényesít annak érdekében, hogy megfelelő szakmai kompetenciával és minősítéssel rendelkező tanárok végezzék az oktató munkát a mester-, az alapszakos és a további képzésekben.
- Kiemelt szempont, hogy a mesterképzésekben kizárólag minősítéssel rendelkező és a szakterületén illetékes oktatók lássák el a tanári feladatokat. Ezt az elvet a tanárképzésben a társkaroktól is határozottan elvárjuk. Következésképpen képviseljük viszont, hogy a mesterképzés oktatói túlmunkában magasabb óradíjat kapjanak.

- A minőség érdekében arra törekszünk, hogy a tanárképzés pedagógiai és pszichológiai tárgyai esetében az összevont csoportok létszáma a levelező képzésben is kezelhető maradjon.
- A gyakorlati és tréning jellegű tárgyak kiscsoportos oktatási formáit részesítjük előnyben, mindenekelőtt a mesterképzésben, de lehetőség szerint az alapképzésben is.
- A fenti elvek érvényesítéséhez a főiskola jelenlegi finanszírozási stratégiája nem enged érdemi játékteret. Amiből minőségi engedmények és máris érzékelhető gondok, feszültségek jelentkeznek.
- Ösztönözzük a szak- és szakképzettség felelősöket arra, hogy a hallgatói véleményeket tantestületi körben és hallgatói képviselők részvételével rendszeresen beszéljék meg. Ezzel javítható a kérdőívek személytelenségéből adódó adatgyűjtés érvényessége és pontosíthatók a válaszokból kiolvasható tartalmi, módszertani és oktatásszervezési gondok.

A hallgatói elégedettségmérés metodikájára, mérőeszközére és annak megbízhatóságára vonatkozóan is vannak tanulságai a vizsgálatnak.

- Jelenleg érzéketlenek a feltett kérdések arra vonatkozóan, hogy a képzés melyik ciklusára, milyen tanulásszervezési formára és milyen hallgatói csoportokra alkalmazzuk.
- Az oktatás minősége, tartalma, a szakmában való hasznosíthatósága szempontjából igen eltérő a első és a második (további) diploma megszerzésében érdekelt tapasztalati bázisa. Ezzel együtt a vélemények súlya, érvényessége.

A célcsoportok alaposabb ismerete nélkül a statisztikaként kezelt eredmények téves következtetésekre vezetnek, a minőségfejlesztésben tartalmatlan megfeleléseket és látszatintézkedéseket generálhatnak.